

HOE ZUIVER IS DE EERSTE BELGISCHE 'DETOX JEANS'?

'Over 10 jaar spreken we over jeans zoals we nu over bont spreken'

'Detox denim', zo heten de jeansbroeken die het Belgische merk Atelier Noterman bij het begin van dit nieuwe jaar op de markt brengt. Aan de productie komen 80 procent minder water, 80 procent minder energie en 80 procent minder chemicaliën te pas, zo staat op het etiket. Zijn de milieuproblemen van de jeansindustrie plots van de baan?

6

De recyclage

Jeansstof kan weer vermalen worden tot jeansvezels, waarvan nieuw garen gemaakt wordt voor nieuwe stof. Innovatieve merken zoals Kings of Indigo, Mud en Nudie Jeans maken daar al broeken van.

DORIEN KNOCKAERT

Waarom zou je gezonder willen eten, maar je niet gezonder willen kleden? Dat is de achterliggende gedachte bij de lancering van Detox Denim, een jeanslijn van het Belgische mannenmerk Atelier Noterman. Het gezicht van de campagne is Gert De Mangeleer, de chef van het driesterrenrestaurant Hertog Jan, bekend om zijn grote biologische moestuin. Maar eigenlijk is Detox Denim een verhaal van Luc De Maeght, die al vier jaar kleren ontwerpt voor Atelier Noterman. 'Door ook jeansbroeken te maken voor de collectie, kwam ik erachter hoe vervuilend de denimindustrie is', vertelt hij. Aan jeansproductie komen meer water en meer agressieve chemicaliën te pas dan aan de meeste andere kledij, omdat de stof zo intensief wordt gekleurd en bewerkt, en er wordt weinig rekenschap gevraagd voor het afvalwater dat daaruit voortkomt. 'Over tien jaar spreken we over de jeansindustrie zoals we nu over bont spreken', voorspelt De Maeght. 'Als mensen eenmaal zullen weten welke gevolgen de productie van een jeansbroek heeft... Maar ik kwam het dus al te weten, en ik wou mijn verantwoordelijkheid nemen. We zijn op zoek gegaan naar een duurzame denimleverancier voor onze broeken, en maken nu alleen nog jeans met zijn stof'. Die leverancier is Italdenim, een Italiaans bedrijf dat een duurzamer weefprocedé heeft ontwik-

keld. Veel weverijen gebruiken polyvinyl alcohol, een plastic dat ze in de jeansstof verwerken om te vermijden dat het garen breekt tijdens het weven. Italdenim vangt dat door chitosan, een stof die gewonnen wordt uit afval van schaaldieren uit de voedingsindustrie. Chitosan is volledig biologisch afbreekbaar, terwijl polyvinyl alcohol microscopisch kleine stukjes plastic in het milieu doet belanden wanneer het na het weven wordt weggespoeld. 'Er is ook veel minder water nodig om chitosan weg te spoelen, en minder heet water, waardoor er aanzienlijk minder energie wordt verbruikt', zegt De Maeght. En doordat chitosan het katoen meteen klaar maakt voor de kleuring, zijn daar ook minder chemische bewerkingen voor nodig, en iets minder verf.

160 euro

Eén innovatie dus, maar met een gunstige invloed op zowel het energie-, het water- als het chemicaliënverbruik. Alle drie worden ze met tachtig procent gereduceerd, zo staat op de kaartjes die aan elke Detox Denim-broek hangen. Maar voor de chemicaliën valt dat moeilijk hard te maken, dus formuleert De Maeght het intussen iets voorzigtiger: het chemicaliënverbruik is 'veel minder'. 'Duurzaamheid is een werk in progress', zegt hij. 'Wij vertrekken vanuit dit ene innovatieve procedé, en we letten erop dat we ook de afwerking van onze jeans - het

Van katoen tot jeans (en terug)

5

De wasmachine

Problemen: Het veelvuldig en warm wassen van een jeans heeft een even grote klimaatimpact als de productie van de vezels en de stof samen, zo berekende Levi's. Consumenten zouden volgens de jeansfabrikant een enorm verschil kunnen maken door hun broeken maar om de tien draagbeurten te wassen.

4

Het transport

Problemen: Het katoen kan onder meer in het Verre Oosten, India, de VS of Zuid-Amerika geproduceerd zijn; voor de stof en de broeken zorgen doorgaans fabrieken in Azië, Noord-Afrika of Oost-Europa. Twee journalisten van de Britse krant The Guardian berekenden in 2001 dat een jeans in een winkel in het Verenigd Koninkrijk bijna 65.000 kilometer had afgelegd.

!

De afvalberg

Het overgrote merendeel van onze afgedankte kleren kan worden hergebruikt of gerecycleerd, maar toch belandt er nog veel bij het restafval in de verbrandingsoven (in Nederland meer dan 100.000 ton per jaar).

1

Het katoenveld

Problemen: veel pesticiden en soms onverantwoord watergebruik. De vraag naar biokatoen neemt toe, maar het blijft een kleine nichemarkt.

2

De weverij

Problemen: Jeansstof veroorzaakt meer milieuproblemen dan de meeste andere stoffen, omdat er intensieve chemische bewerkingen en kleuringen voor nodig zijn. Gevolg: vervuild afvalwater. Voor de Detox Denim van Atelier Noterman wordt een groot deel van de chemicaliën in deze fase vervangen door een biologisch afbreekbare stof (chitosan), waardoor er ook veel minder heet water nodig is om de stof na het weven schoon te wassen. Helemaal schoon zijn stoffen met het GOTS-keurmerk (Global Organic Textile Standard), want die zijn zowel op het veld als in de weverij zonder verdachte chemicaliën geproduceerd.

3

De broekenfabriek

Problemen: Nadat de broeken gestikt zijn, worden ze vaak nog gebleekt of afgewerkt met slijtage-effecten. Ook daar komen weer chemicaliën en veel water aan te pas. Zandstralen, een techniek die erg gevaarlijk is voor de arbeiders, wordt steeds minder toegepast en vervangen door veiligere bewerkingen met laserstralen of ijs. Sommige merken bleken hun broeken intussen droog, met ozon in plaats van bleekmiddel.

bleken en de slijtage-effecten – op een spaarzame, verantwoorde manier doen. Maar natuurlijk kunnen we daar nog in groeien.' Wat in het verhaal van de Detox Denim vooral buiten beeld blijft, is de katoenproductie. Die heeft nochtans een groot aandeel in de milieuproblemen van de jeansindustrie, doordat ze vaak veel irrigatie vergt en er veel pesticiden voor gebruikt worden. Waarom koos Luc Demaeght niet voor biologisch katoen? 'Biokatoen zou de broeken duurder maken. Daarom hebben we ervoor gekozen om te beginnen met innovatie in de weverij. Op die manier maken we een duurzamer product dat toegankelijk is voor veel mensen.' De jeansbroeken van Atelier Noterman zullen tussen 160 en 180 euro kosten. 'Hoe meer mensen duurzame kleren maken en kopen, hoe betaalbaarder ze zullen worden', zegt De Maeght. 'En er móeten meer mensen mee aan de slag. Als mode geloofwaardig wil blijven, moet het veranderen.'

Lease een jeans

De Detox Denim-lijn ligt over enkele weken in een tachtigtal boetieks in Vlaanderen en Nederland. 'Ze heeft de interesse voor ons

Europeanen wassen hun broeken overdreven vaak en warm

merk flink doen toenemen bij onze noorderburen, maar ook in Scandinavië en Duitsland', vertelt De Maeght. Het zijn de regio's waar duurzame mode al het verst staat – ze hebben zélf jeansmerken die nog verder gaan dan Atelier Noterman, zoals het Nederlandse Mud Jeans, dat werkt met biokatoen, maar ook al jeansstof recycleert. Bij Mud kun je niet alleen jeans kopen, maar ook leasen: na een jaar breng je broek netjes binnen, en krijg je een nieuw exemplaar in de plaats. 'In vergelijking met die voorlopers is de jeanscollectie van Atelier Noterman niet zó revolutionair', zegt de Nederlandse journaliste Lynsey Dubbeld, die zich specialiseerde in duurzame kleren. 'Ook grotere merken zoals Replay, Levi's en Girbaud zijn al overgestapt op procedés die het waterverbruik reduceren. Maar elke stap in de

richting van duurzaamheid is nog altijd heel relevant.'

Greenpeace bracht intussen 18 kledingmerken tot de belofte om tegen 2020 een reeks gevaarlijke chemicaliën te bannen en jaarlijks verslag uit te brengen over hun afvalwater en de chemische resten die achterblijven in hun kledij. Jeansfabrikanten Levi's en G-star zitten daarbij goed op schema, meldt de milieuorganisatie. 'Het allergrootste probleem van de industrie is dat de productie altijd verder verhuisd wordt naar de goedkoopste landen', zegt Mariëtte Hoitink. Hoitink is een van de oprichters van The House of Denim, een Nederlandse stichting die zich inzet voor een duurzamere jeansindustrie, en die onder meer een testlab voor ecologische wassingen bouwde in Amsterdam. 'De vraag naar biokatoen stijgt en er zijn zoveel interessante innovaties. Het Nederlandse merk Kings Of Indigo kan al een heel zachte broek maken van gerecycleerde jeansstof. En er is een nieuwe jeansvezel ontwikkeld die ervoor moet zorgen dat broeken langer meegaan. Maar dat alles gebeurt in een industrie die heel gefragmenteerd is: elk stukje van de productieketen zit weer bij iemand anders, en er is nog altijd een heel sterke druk om overal de goedkoopste regio en de goedkoopste speler te zoeken. Dat helpt de verduurzaming niet vooruit.'

Kiezen voor tweedehands

Terug naar Atelier Noterman, dat zowel zijn stoffen als zijn broeken uitsluitend in Europese fabrieken laat maken. Maar wat als je daar als consument de prijs niet voor kunt betalen?

Ook dan kun je dit jaar je leven beteren, zegt Lynsey Dubbeld. 'De simpelste manier om je jeans te verduurzamen is door er lang mee te doen en bij nieuwe aankopen te kiezen voor tweedehands. Let ook op wassen en drogen: je verspilt al snel veel water en energie door je broeken veelvuldig te wassen op hoge temperaturen.'

Kijk je naar de volledige levenscyclus van een jeansbroek, dan ligt het grootste deel van de klimaatimpact bij de consument, zo berekende Levi's. Europeanen wassen, anders dan bijvoorbeeld Chinezen, hun broeken overdreven vaak en warm, concludeerde de jeansfabrikant uit zijn onderzoek. Schone jeans: de hang ernaar is er al. Nu nog wat beter begrijpen waarom het draait.

DE WERELD IS AAN DE VROEGBOEKERS

Ontdek méér dan 500 bestemmingen
Geniet vanaf vandaag van
superscherpe tarieven.

BOEK NU!

NEW YORK*

VA € 359

BANGKOK

VA € 375

SAN FRANCISCO*

VA € 452

LOS ANGELES*

VA € 452

LAS VEGAS*

VA € 452

SAO PAULO*

VA € 395

TOKYO

VA € 389

DUBAI

VA € 275

CHICAGO*

VA € 422

**EXTRA KORTINGEN
OP HOTELS, RONDREIZEN,
HUURWAGENS & EXCURSIES.**

Prijzen op basis van beschikbaarheid in de laagste boekingsklasse.
Vermelde prijzen onder voorbehoud zoals gekend op 31/12/2015.

*KORTING €25 REEDS VERREKEND

GO! EXPLORE.
30 travel shops • connections.be